

Četnički puč kod manastira
Gomjenice i upistvo Muhameda
Kazaza

Arhiv Doc. brojno B. Luka
ABK

55/112

OVO JE BILO 22. MARTA 1942. GODINE

Crnobrnja (Pere) Ljuban rođen 1911. godine u Dobrljinu, sada penzioner sa stalnim boravkom u Banjoj Luci, nosilac "Partizanske spomenice 1941".

I Z J A V I

Trebalo je da se doseli operativni štab za Bosansku krajinu u prostorije manastira Gomjenice. Povodom toga dobio sam naredbu da obezbijedim ovaj smještaj operativnog štaba te sam poslao svoju četu (ja nisam mogao ići jer sam bio bolestan). Kasnije mi priča moj zamjenik koji je vodio moju četu manastiru Gomjenici ovo: došli smo manastiru Gomjenici sa dva vođa naše čete da obezbijedimo preseljenje operativnog štaba koji se tada nalazio negdje u Čemernici. Sa nama je išao iz Kozare za Gomjenicu i Kazaz Muhamed politički komesar Manjačkog odreda. Kad smo došli blizu manastira bili smo obavješteni od tamošnjih seljaka da se u Gomjenici sprema četnički puč. Mi ovoj vijesti nismo pridavali negu naročitu pažnju i tako smo došli u gomjenicu nekako oko 10 sati ujutru i ušli smo u zidine manastira Gomjenice. Četa koja je tu bila ranije a čini mi se da joj je bio komandir Ljubojević Mladjen, sa kojim smo stupili u vezu. Oko 12 časova obavješteni smo da u pravcu manastira Gomjenice ide veća grupa čenika možda 200 - 250. Odmah iza toga nastupila je galama i povići oko zgrade manastirske te smo se mi u te zidine bili zatvorili. Četnici su obilazili oko zidine sa povcima: "ko je tamo izlazi a svi turci imaju sada biti poubijati".

Mi smo odlučili da nikoga unutra ne pustimo nego da se borimo jer smo imali dobru šansu za odbranu iz ovih zidina. Međutim, došao mi je Muhamed Kazaz i rekao da ne zaoštravamo odnose sa ovim ljudima nego da su to ljudi koje on poznaje i koje je naoružao u početku ustanka, i treba ih pustiti da vidimo šta hoće. Mi kozarčani rukovodioci ove čete nismo se sa tim složili, ali je Kazaz uporno insistirao na tome da se puste, te smo mi na to i pristali. Čim smo pustili ove četnike vidili smo da imaju kokarde, da su razjareni i

odmah su tražili da im izdamo "turke". Kazaz je svakoga od ovih četnika koji su došli dozivao po imenu i počinjao da mirno razgovara sa njima ali ova razjarena masa koju je prethodno razjario Mačetić Vukašin i Drenović nije htjela ni da čuje Kazaza niti da sa njime razgovara nego su gurali prema njemu sa povićima: "udrite turčina". Kako je dalje bilo samo je nastao prašak pušaka i pištolja ja dalje o tome ne znam, samo znam da ~~se~~ je Kazaz tada poginuo. Da li se je on sam ubio ili su ga četnici ubili to neznam."

Tako mi je ispričao ovaj slučaj moj zamjenik Macura Pero čiji je bio rodom iz Dubice a kasnije poginuo kao rukovodilac u I Krajiškoj brigadi. Isto mi je to pričao i politički komesar čete Mirko Knežević koji je tada tu bio a koji je poginuo u XI Krajiškoj brigadi.

Napominjem da je sa četom iz Maričke za Knećane manastiru Gomjenici bio pošao i Pucar Djuro - Stari ali blizu manastira Gomjenice stigao ga je kuri-rš iz Kozare i dao mu pismo. Pošto je pročitao pismo on se je bez dugo razmišljanja vraio u Kozaru i tako izbegao ovu četničku pripremljenu izdaju. Kasnije sam čuo da su drugovi u Kozari imali neki problem da riješe i pozvali su Starog na sastanak da im pomogne u ovom poslu.

1. juna 1962. godine
Banja Luka

Crnobrnja Ljuban, s.r.

ORIGINALNI ZAPISNIK OVJEREN JE PEČATOM I POTPISOM SAVEZA
BORACA.

PREPIS IZJAVE IZVRŠEN JE RADI TOGA DA BI SE MOGAO LAKŠE
ČITATI POŠTO JE ORIGINAL PISAN RUKOM. ORIGINAL SE NALAZI SKUPA SA
OVIM PREPISOM.